

8. LEKCIJA

NEKO SLEDEĆE PUTOVANJE



Sledeće godine želela bih da posetim Francusku. Putovala bih avionom. Prvo bih išla u Pariz, a zatim bih posetila Marsej i Nicu. Mislim da bi mi se Pariz najviše svideo. Preko dana bih se šetala pored Sene, a uveče bih odlazila u čuvene restorane da probam najbolja francuska vina i uživam u francuskoj hrani. Želela bih da upoznam i francusku kulturu i istoriju. Obišla bih Ajfelovu kulu. Trijumfalnu kapiju i, naravno, Luvr.

POTENCIJAL

Aorist pomoćnog glagola **BITI** + radni glagolski pridev

Sg.	Pl.
1. ja bih	1. mi bismo
2. ti bi	2. vi biste
3. on bi	3. oni bi
ona bi	one bi
ono bi	ona bi

RADITI

Sg.	Pl.
1. ja bih radio / radila	1. mi bismo radili / radile
2. ti bi radio / radila	2. vi biste radili / radile
3. on bi radio	3. oni bi radili
ona bi radila	one bi radile
ono bi radilo	ona bi radila



1. Stavite u potencijal glagole u zagradi.

- a) Milan _____ (gledati) taj film.
- b) Oni _____ (ići) na planinu, ali nemaju dovoljno novaca.
- c) Ja _____ (putovati) po celom svetu.
- d) Vi _____ (moći) da dođete kod nas na letovanje.
- e) Dunja _____ (želeći) da postane glumica.
- f) Profesor _____ (voleti) da svi studenti polože ispit.
- g) Jelena _____ (kupiti) tu haljinu, ali bila je jako skupa.
- h) Mi _____ (razgovarati) sa vama, ali ne znamo dobro vaš jezik.



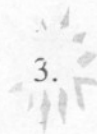
2. Ponovo pročitajte tekst sa prethodne strane i odgovorite na pitanja.

- a) Kuda bi Đini želela da putuje sledeće godine?
- b) Koje bi gradove želela da poseti?
- c) Šta bi želela da vidi u Parizu?
- d) Šta bi volela da upozna u Francuskoj?
- e) Kuda biste Vi želeli da putujete?
- f) Koje biste zemlje voleli da vidite?

Šta bi Tom želeo?

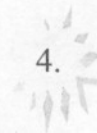


Ne želim da se vratim u Englesku. Želeo bih da ostanem ovde, u Srbiji. Radio bih u Novom Sadu kao profesor engleskog jezika. Predavao bih na fakultetu. Pričao bih studentima o engleskoj kulturi, istoriji, ali, naravno, i o engleskom fudbalu. Trudio bih se da moja predavanja budu zanimljiva i korisna.



3. Odgovorite na pitanja.

- a) Da li Tom želi da se vrati u Englesku?
- b) Gde bi Tom želeo da živi?
- c) Šta bi Tom želeo da radi?
- d) Gde biste Vi želeli da živite?
- e) Da li biste i Vi želeli da odete iz svoje zemlje?
- f) Šta biste voleli da radite u životu?



4. Napišite potencijal glagola ŽELETI.

Sg.	Pl.
1. Ja _____	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____

Ili:	Pl.
Sg.	1. _____
1. želeo / želela bih	2. _____
2. _____	3. _____
3. _____	



5.

Stavite glagole u zagradi u odgovarajući oblik potencijala.

- a) _____ (želeći) da živim u Parizu.
 b) Jako sam žedna. _____ (popiti) limunadu, a ti?
 c) Da li _____ (moći) da mi kupite jednu kartu?
 d) Mi _____ (putovati) u Austriju na skijanje.
 e) Da li _____ (biti ljubazan) da mi kažete gde se nalazi najbliža autobuska stanica?
 f) Ne znam da li da prihvatim taj posao. _____ (razmisliti) još malo.



6.

Popunite praznine.

- Informacije, izvolite.
 – Dobar dan. Da li _____ (moći) da mi kažete koji su filmovi večeras na repertoaru u bioskopu Arena?
 – Naravno. Večeras počinje festival nemog filma.
 – Aha. A koliko košta ulaznica?
 – Ovu informaciju nemamo, ali ako _____ (sačekati) nekoliko minuta ili _____ (nazvati) kasnije, možda _____ (uspeti) da saznam.
 – Nažalost, nemam vremena. Nije važno. U svakom slučaju, hvala.
 – Nema na čemu. Prijatno.
 – Do viđenja.

Da li biste bili ljubazni...?**Sastavite sličan dijalog.**

7.

Šta biste poklonili prijatelju / prijateljici koji (koja)...?
 Prijatelju / prijateljici koji / koja... poklonio (-la) bih...

- | | |
|---|-----------------------------|
| a. ... voli da kampuje | 1. masku za ronjenje |
| b. ... ima problema sa viškom kilograma | 2. staru lulu |
| c. ... se zaposlila | 3. kineski kuvar |
| d. ... voli da roni | 4. vizit karte |
| e. ... voli da kuva | 5. uljane boje |
| f. ... slika | 6. vreću za spavanje, šator |
| g. ... voli slatkiše | 7. tortu od jagoda |
| h. ... voli da fotografiše | 8. fotoaparatus |
| i. ... ima strah od visine | 9. merdevine |
| j. ... mnogo puši i uživa u tome | 10. sobni bicikl |



8. Koji je poklon za Vas bio najinteresantniji (ispričajte kada je to bilo)?

Zamislite da živite sa Vašim prijateljima na ostrvu iz snova. Ispričajte kako bi izgledao Vaš život: gde biste živeli, šta biste radili, šta biste jeli...

Zamislite da ste neka poznata ličnost. Kako bi izgledao Vaš život? Čime biste se bavili? Da li biste bili zadovoljni ili ne?

Šta biste uradili kada bi Vas napala banda huligana na ulici? Da li biste pobjegli ili biste pokušali da se odbranite?

Šta biste prvo uradili kada biste dobili milion evra na lutriji?

Zamislite da se od nekog bogatog rođaka nasledili jahtu. Kuda biste putovali?

Na železničkoj stanici

Utvrđite koje se reči vezuju za avion, a koje za voz, a zatim pročitajte tekstove.

SPAVAĆA KOLA, KARTA U JEDNOM SMERU, POVRATNA KARTA, PERON, KOLOSEK, DIREKTAN LET, PRESEDATI, CARINA, PRTLJAG, AVIONSKA KARTA, POJAS, AERODROM, KANDUKTER, STJUARDESA, PILOT.

Loreto i David su odlučili da idu u Crnu Goru na more. Dogovorili su se da putuju vozom. Loreto ide na stanicu da kupi karte za voz.

Službenik: Dobar dan, izvolite.

Loreto: Želela bih da kupim kartu za Bar. Da li ima karata za 27. novembar?

Službenik: Da, ima. Da li želite da putujete spavaćim kolima ili ne?

Loreto: Želela bih da putujem spavaćim kolima.

Službenik: U redu. Koliko karata želite?

Loreto: Dve karte, molim Vas.

Službenik: Dobro. Da li želite povratne karte ili karte u jednom smeru?

Loreto: U jednom smeru, molim Vas.

Službenik: U redu. Ovo su Vaše karte. Voz polazi u 21:35 minuta, sa prvog perona, drugog koloseka. U Bar stižete 28. novembra u 7:30 časova. Karta do Bara košta 600 dinara.

Loreto: Dobro, izvolite novac.

Službenik: Hvala. Srećan put!

Loreto: Hvala Vam puno. Do viđenja.

Službenik: Prijatno!

Sastavite sličan dijalog.



9. Povežite izraze.

Srećan put!

Prijatno!

Hvala.

Srećan rođendan!

Izvolite.

Živeli!

Nema na čemu. I drugi put.

Živeli!

Hvala.



10. Popunite praznine u sledećem dijalogu.

NA AERODROMU

Službenik: _____, izvolite.

Mušterija: _____ da kupim avionsku kartu za Seul.

Službenik: Da li želite da putujete iz Beograda ili iz Budimpešte?

Mušterija: _____.

Službenik: _____, ali iz Beograda ne postoji direktan let za Seul. Možete da presedate u Parizu, Londonu, Rimu itd.

Mušterija: _____ da putujem preko Frankfurta.

Službenik: _____. Kojom kompanijom?

Mušterija: Lufthanza.

Službenik: Da li želite _____?

Mušterija: Ne, u jednom smeru. Da li ima karata za 15. februar?

Službenik: Da. Koliko karata želite?

Mušterija: Dve _____, molim Vas.

(malo kasnije)

Službenik: Izvolite Vaše karte. Karta do Seula _____ 600 evra.

Mušterija: Dobro, _____.

Službenik: Hvala. Želim Vam srećan put!

Mušterija: Hvala Vam puno. _____.

Službenik: Prijatno.

preko + G
Putujem preko Frankfurta.

Sastavite slične dijaloge.



11. Popunite praznine.

- Želim da putujem preko _____ (Pariz).
Želim da putujem preko _____ (Atina).
Želim da putujem preko _____ (London).
Želim da putujem preko _____ (Beč).
Želim da putujem preko _____ (Budimpešta).
Želim da putujem preko _____ (Berlin).
Želim da putujem preko _____ (Madrid).

U TURISTIČKOJ AGENCIJI

Utvdite značenja sledećih reči:

INOSTRANSTVO, REZERVACIJA, PREVOZ, JEDNOKRETVETNA SOBA, PONUDA, PONUDITI SMEŠTAJ, APARTMAN

Porodica Savić želi zajedno da ide nekud na odmor. Jelena ide u turističku agenciju da pokuša da pronađe nešto što svima odgovara.

Službenik: Dobar dan, izvolite.

Jelena: Dobar dan. Moja porodica želi da ide nekud na odmor. Problem je u tome što svi žele nešto drugo. Roditelji su stariji ljudi i žele da odu na neko mirno mesto gde mogu da se odmore od svega. Stariji brat želi da ide u inostranstvo, a ja da otputujem na more. Mlađi brat želi da ide u košarkaški kamp na Kopaoniku.

Službenik: Mislim da je najbolje da svako ide sam na odmor.

Jelena: U pravu ste. Da li možete da mi kažete kakve ponude imate za Crnu Goru, za Herceg Novi u periodu od 10. do 20. avgusta.

Službenik: Da, naravno. Da li želite da budete u hotelu?

Jelena: Da.

Službenik: Smeštaj u hotelu „Plaža” za deset dana košta 9000 dinara.

Jelena: Da li je u cenu uključen samo doručak, ili i ručak?

Službenik: To je cena za spavanje sa doručkom i ručkom.

Jelena: To mi odgovara.

Službenik: Kakvu sobu želite?

Jelena: Jednokrevetnu, molim Vas.

Službenik: Izvolite Vašu rezervaciju.

Jelena: Hvala Vam. Izvinite, da li Vaša agencija organizuje i prevoz do Herceg Novog?

Službenik: Nažalost, ne.

Jelena: U redu. Hvala Vam.

Službenik: Hvala i Vama. Do viđenja.

Žele da odu na neko mirno mesto **gde** mogu da se odmore od svega.

Narednih dana u ovu turističku agenciju dolaze i ostali članovi porodice Savić. Sastavite njihove razgovore sa službenikom iz ove agencije.

12.

Da li biste putovali u neko od ovih mesta?
U koje? Zašto? Gde biste želeli da živite?



Kako pozvati taksi

Dispečer: SOS taksi, izvolite.

Mušterija: Dobar dan. Jedno vozilo u Narodnog fronta 14.

Dispečer: Momenat.

(malo kasnije)

Dispečer: Žuti mercedes, broj vozila 354, za 2-3 minuta / Nažalost, trenutno nema slobodnog vozila.

Mušterija: Hvala, prijatno!

Dispečer: Prijatno.

U taksiju

Vozač: Dobar dan. Izvolite.

Mušterija: Dobar dan. U Cara Dušana 7.

Vozač: U redu.

(malo kasnije)

Mušterija: Koliko treba?

Vozač: 95 dinara.

Mušterija: Izvolite.

Vozač: Imate li nešto sitno? Nemam da Vam vratim.

Mušterija: U redu je. Prijatno.

Vozač: Hvala. Do viđenja.

13.

Šta biste rekli u slučaju da...

...Vam je neko udario automobil? (Izaberite jedan od ponuđenih odgovora)

- Zar niste mogli biti pažljiviji?
- Ko Vam je dao dozvolu?
- Da li biste bili ljubazni i dali mi Vaše ime i adresu?
- O, bože! Vama bi trebalo zabraniti da vozite.
- Meni je veoma žao, ali moraću da pozovem policiju.
- Šta sada da radimo?
- Pomalo je nezgodna situacija, ali će osiguranje platiti štetu. Pretpostavljam?!

Sada pokušajte sami!

Šta biste rekli u slučaju da ...

- ... Vam je neko prosuo vrelu kafu na pantalone?
- ... Vas je neko slagao?
- ... želite da promenite lekara kod kojeg ste upravo bili?
- ... želite da promenite profesora, jer mislite da ima nešto lično protiv Vas?

A šta biste rekli da ...

- ... ste Vi nekoga udarili kolima?
- ... ste Vi slučajno prosuli vino na nekog nepoznatog čoveka u restoranu?
- ... ste Vi lekar, kojeg pacijent želi da promeni?

IMENICE

DATIV

Kome? Čemu?

Sg. m (-u)	f (-i)	n (-u)	Pl. m (-ima)	f (-ama/-ima)	n (-ima)
GRADU	ULICI	ZANIMANJU	GRADOVIMA	ULICAMA	ZANIMANJIMA
Londonu	STVARI	IMENU		STVARIMA	IMENIMA
	MUZICI				

m: Idemo **ka** Beogradu. Približavamo se Beogradu.

f: Dao sam sestri knjigu.

n: Okrenula se **prema** detetu.

ruka : ruci

noga : nozi

epoha : eposi

14.

Upišite odgovarajući oblik imenice u dativu.

Dao sam _____ (brat) poklon. Poslao sam _____ (sestra) pismo.

Prišao je _____ (dete). Prišao je _____ (sto).

Kupio sam _____ (devojka) cveće.

Idemo ka _____ (Niš). Približavamo se _____ (Subotica).

Okrenula se prema _____ (Maja i Boško).

Rekao je _____ (majka) da mora da napusti fakultet.

_____ (Bora) je žao jer ne može da dođe na žurku.

_____ (Maja) je drago što vas je videla.

Idemo ka Beogradu.

Idemo prema Beogradu.

Idemo u Beograd.

Približavamo se Beogradu.

15.

Upišite odgovarajući oblik dativa ili akuzativa.

Idemo u _____ (Subotica). Približavamo se _____ (Niš).

Prilazimo _____ (Beograd). Idem na _____ (fakultet).

Putujemo u _____ (Beograd). Putujemo ka _____ (Beograd).

Išli smo na _____ (Fruška gora), u _____ (Pećinci).

Idemo ka _____ (Muzej hleba). Idemo u _____ (Muzej hleba).

uprkos + D

Uprkos _____ (kiša), otišli smo na izlet.
Uprkos _____ (magla), avion je poleteo.
Otišla sam na fakultet uprkos _____ (bolest).
Krenula sam na izlet uprkos _____ (glavobolja).

Sg.	Pl.
N bolest	N bolesti
G bolesti	G bolesti
D bolesti	D bolestima
A bolest	A bolesti
I bolešću/-i	I bolestima
L bolesti	L bolestima

ZAMENICE DATIV

JA	→ meni, mi
TI	→ tebi, ti
ON	→ njemu, mu
ONA	→ njoj, joj
ONO	→ njemu, mu
MI	→ nama, nam
VI	→ vama, vam / Vama, Vam
ONI	↘
ONE	→ njima, im
ONA	↗

(Ne) sviđa mi se ... (+N)
(Ne) dopada mi se ... (+N)

Njoj je dao knjigu.
Dao je **njoj** knjigu.
Dao je knjigu **njoj**.
Dao **joj** je knjigu.



16. Popunite praznine odgovarajućim oblikom lične zamenice u dativu.

Ova majica _____ (ja) se sviđa. _____ (ja) se sviđa ova majica.
Sviđa _____ (ja) se ova majica.
Nedostaju _____ (mi) prijatelji. _____ (mi) nedostaju prijatelji.
Ne dopada _____ (on) se njena haljina. _____ (on) se ne dopada njena haljina.
Dao sam _____ (ti) knjigu, a ti _____ (ja) je ne vraćaš.
_____ (on) sam dao knjigu, a ne _____ (ona).
Pozajmila _____ (mi) je mnogo knjiga.
Iznajmila _____ (ti) je kuću na moru.
Da li _____ (vi) se ovaj film dopada? _____ (ja) se uopšte ne dopada.
Nedostaje _____ (ja) Novi Sad. _____ (ja) nedostaje Novi Sad.



17. Popunite praznine enklitikama ili punim oblicima ličnih zamenica.

Mama _____ (mu / njemu) je poslala paket.
 Nisam doneo _____ (ti / tebi) kolač, nego _____ (joj / njoj).
 Nedostaju _____ (mi / meni) prijatelji.
 Svideo _____ (mi / meni) se taj film.
 Prepoznao _____ (ju / je / nju) je na ulici.

PRIDEVI

DATIV

Sg.	m (-om/-em)	f (-oj)	n (-om/-em)	Pl.	m (-im)	f (-im)	n (-im)
	LEPOM	LEPOJ	LEPOM		LEPIM / LOŠIM		
	LOŠEM	LOŠOJ	LOŠEM				

m: Idemo ka Novom Beogradu. Približavamo se Novom Sadu.

f: Dao sam tvojoj sestri knjigu.

n: Okrenula se prema našem detetu.



18. Upišite odgovarajući oblik prideva i imenice.

Dao sam _____ (dobar drug) poklon.
 Poslao sam _____ (Perina sestra) pismo.
 Prišao je _____ (ono dete).
 Kupio sam _____ (moja majka) cveće.
 Idemo ka _____ (Novi Sad).
 Približavamo se _____ (Sremski Karlovci).
 Okrenula se prema _____ (tvoja sestra).
 Prišao je _____ (onaj velik sto).
 Rekao je _____ (moja devojka) da mora da napusti fakultet.
 _____ (ona lepa devojka) je žao jer ne može da dođe na žurku.
 _____ (naš prijatelj, pl.) je drago što su vas videli.



19. Utvrdite značenja sledećih reči:

BANKA, POŠTA, HOTEL, BUNGALOV, SKIJANJE, SKI STAZA, BAZEN, SAUNA, SOLARIJUM, KUGLANA, FRIZERSKI SALON, STONI TENIS, SKI SERVIS, CENTRALNO GREJANJE.



Žabljak – Durmitor

U srcu nacionalnog parka Durmitor na nadmorskoj visini od 1450 m, smestio se Žabljak, najviše mesto na Balkanu. Ovde se nalazi 18 glečerskih jezera, a najzanimljivije je Crno jezero.

Žabljak je od Podgorice udaljen 160 km, a od Beograda 400 km. Pošto ovde sneg pada oko 120 dana u godini, Žabljak je poznat po skijaškim stazama.

Pored bogatstva četinarskom šumom, lova i ribolova, Žabljak je poznat i kao odmaralište i vazдушna banja. Ovde se nalazi i kanjor po dužini i dubini drugi u svetu – kanjor Tare.

Treba da dođete na Žabljak i videćete šta znači netaknuta priroda.



Hoteli

Vojno odmaralište ŽABLJAK – bungalovi

Tel.: (0)872/61-542

Nalazi se u centralnom delu nacionalnog parka Durmitor.

Građeno je u planinskom stilu i sastoji se iz drvenih bungalova

sa centralnim grejanjem. Nedaleko od odmarališta nalazi se Crno jezero. U blizini odmarališta su banka, pošta, pijaca i prodavnice.



Odmaralište Žabljak – Bungalovi		
Pansion po osobi dnevno (u EUR)		
tip sobe	14. 12–01. 04.	od 1. 04.
1/2	17,60 EUR	17,50 EUR
1/3	16,20 EUR	13,00 EUR
1/4	15,95 EUR	12,30 EUR

Hotel JEZERA Tel.: (0)872/61-103

Visoke B kategorije, sa centralnim grejanjem i 243 ležaja. Sobe su sa kupatilom, telefonom i balkonom.

U hotelu se nalazi: restoran, banket sala, dva salona, dva aperitiv bara, bazen, sauna, solarijum, kuglana, frizerski salon, prodavnica, stoni tenis, ski servis.

Hotel Jezera		
Pansion po osobi dnevno (u EUR)		
tip sobe	14. 12–01. 04.	od 1. 04.
1/2	20 EUR	15 EUR
1/3	19 EUR	14 EUR
1/4	18 EUR	13 EUR

Vile Jezera

Tel.: 0872 61-556

U hotelu Jezera nalazi se i ukupno 18 vila na sprat, za 4-6 osoba, apartmanskog tipa. Na raspolaganju su 2 spavaće sobe, dnevni boravak, kupatilo, kuhinja, telefon i TV.



Vile	cena za 1 dan	cena za 7 dana
za 4 osobe	20 EUR	130 EUR
za 6 osoba	30 EUR	200 EUR

20.

Odgovorite na pitanja.

1. Gde se nalazi Žabljak? Na kojoj nadmorskoj visini?
2. Koliko se glečerskih jezera nalazi na Žabljaku?
3. Koliko je Žabljak udaljen od Podgorice? A koliko od Beograda?
4. Koliko se dana zadržava sneg na Žabljaku?
5. Da li je Žabljak poznat ronilački centar?
6. Da li je kanjon Tare prvi po dužini na svetu?

21.

a. Popunite praznine.

Vojno odmaralište Žabljak sagrađeno je u _____ (planinski stil) i nalazi se u blizini _____ (Crno jezero). U _____ (turistička ponuda) ovog odmarališta nalaze se bungalovi sa _____ (centralno grejanje). Odmaralište je blizu _____ (banka), _____ (pošta), _____ (pijaca) i _____ (prodavnica).

Hotel *Jezera* pripada _____ (visoka B kategorija). Sve sobe imaju kupatilo, terasu i centralno grejanje. Ako ne želite da se šetate i uživete u _____ (priroda), vreme možete da provedete i u _____ (sauna), _____ (kuglana), na _____ (bazen), u _____ (solarijum) ili _____ (frizerski salon). Pored _____ (hotelska soba, pl.) u ponudi hotela nalazi se osamnaest _____ (luksuzna vila). U _____ (svaka vila) turistima su na raspolaganju dve _____ (spavaća soba), dnevni boravak, kupatilo, kuhinja, telefon i televizor.

b. Zadatak: Vi radite u turističkoj agenciji, a ostali studenti dolaze kod Vas da bi pronašli aranžman za skijanje. Sastavite odgovarajuće dijaloge služeći se podacima iz turističke ponude Žabljaka.



22.

Povežite pridev i odgovarajuću imenicu, a zatim popunite praznine u tabeli.

visok	debljina
dubok	dužina
širok	dubina
velik	jačina
debeo	visina
dug	širina
težak	veličina
jak	težina

Ovo jezero je veoma _____.
 Njegova _____ je 30 m.
 Dunav je _____ reka.
 Njegova _____ je 15000 km.
 Kanjon Tare je veoma _____ i _____.

**Žabljak je poznat po skijaškim stazama.
 poznat po + L**



23.

Dopunite rečenice.

Francuska je poznata po _____.
 Španija je poznata po _____.
 Nemačka je poznata po _____.
 Italija je poznata po _____.
 Grčka je poznata po _____.
 Moja zemlja je poznata po _____.
 Ja sam poznat po _____.

**Kanjon Tare je po dužini i dubini drugi u svetu.
 po + L (kriterijum, merilo)**

Po _____ (moje mišljenje) ona je najbolja.
 Po _____ (on), trebalo bi odmah da odemo.
 Ona je po _____ (visina) treća u razredu.
 Moskva je po _____ (broj stanovnika) među prvima u Evropi.